

INFORMĀCIJA

Ieva Jātniece, 24.01.2025.

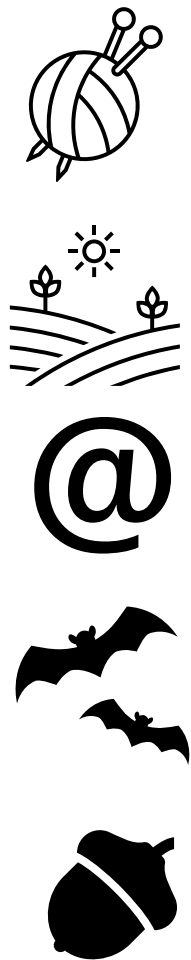
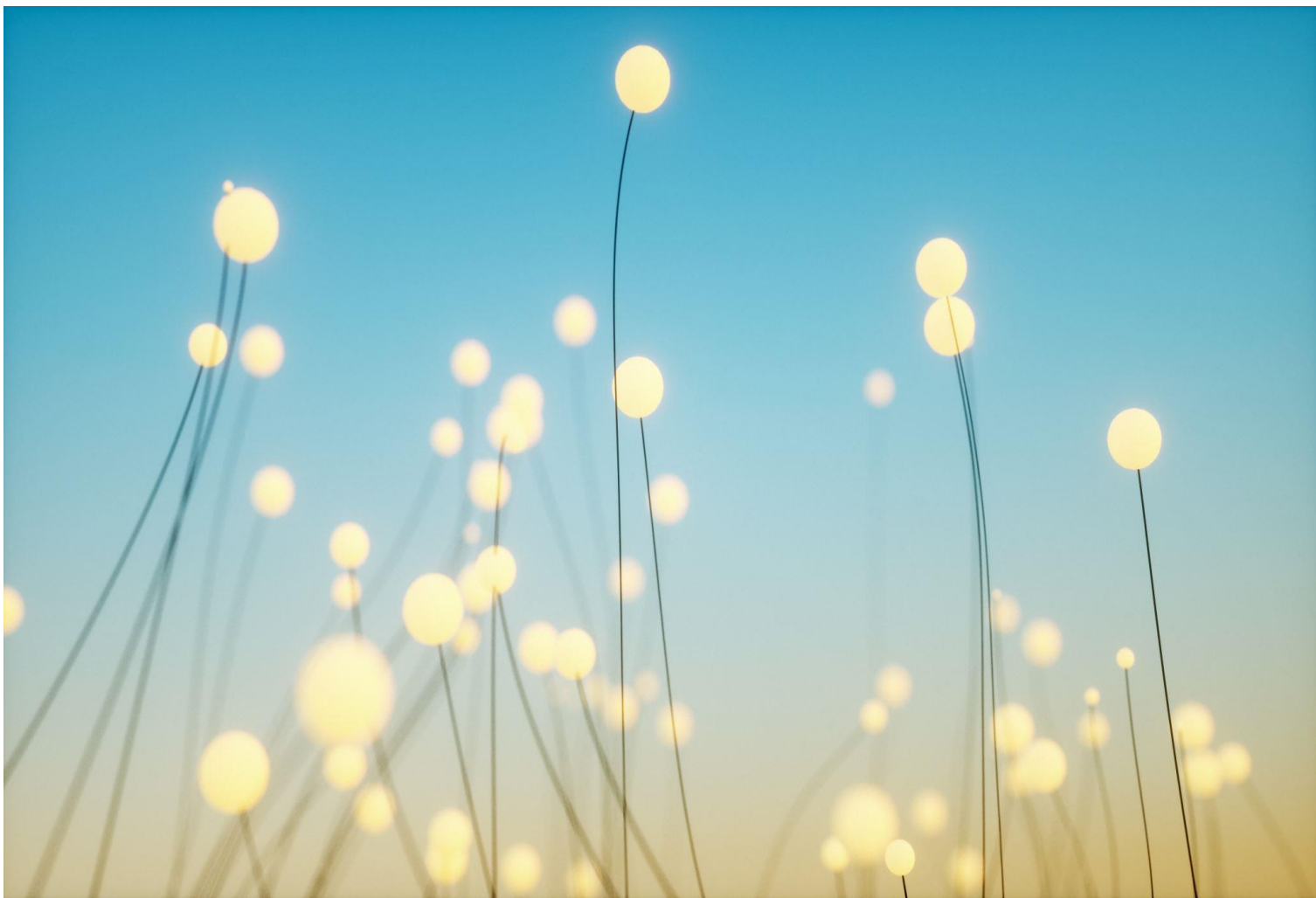
Kaldabruņa

Projekts
Filozofu akmens.
Prasmes pilnvērtīgai un aktīvai dzīvei.
projekta Nr. 4.3.4.2/1/24/A/008
īstenotājs biedrība "Ūdenszīmes"
projekts līdzfinansēts ar Eiropas savienības finansiālu atbalstu

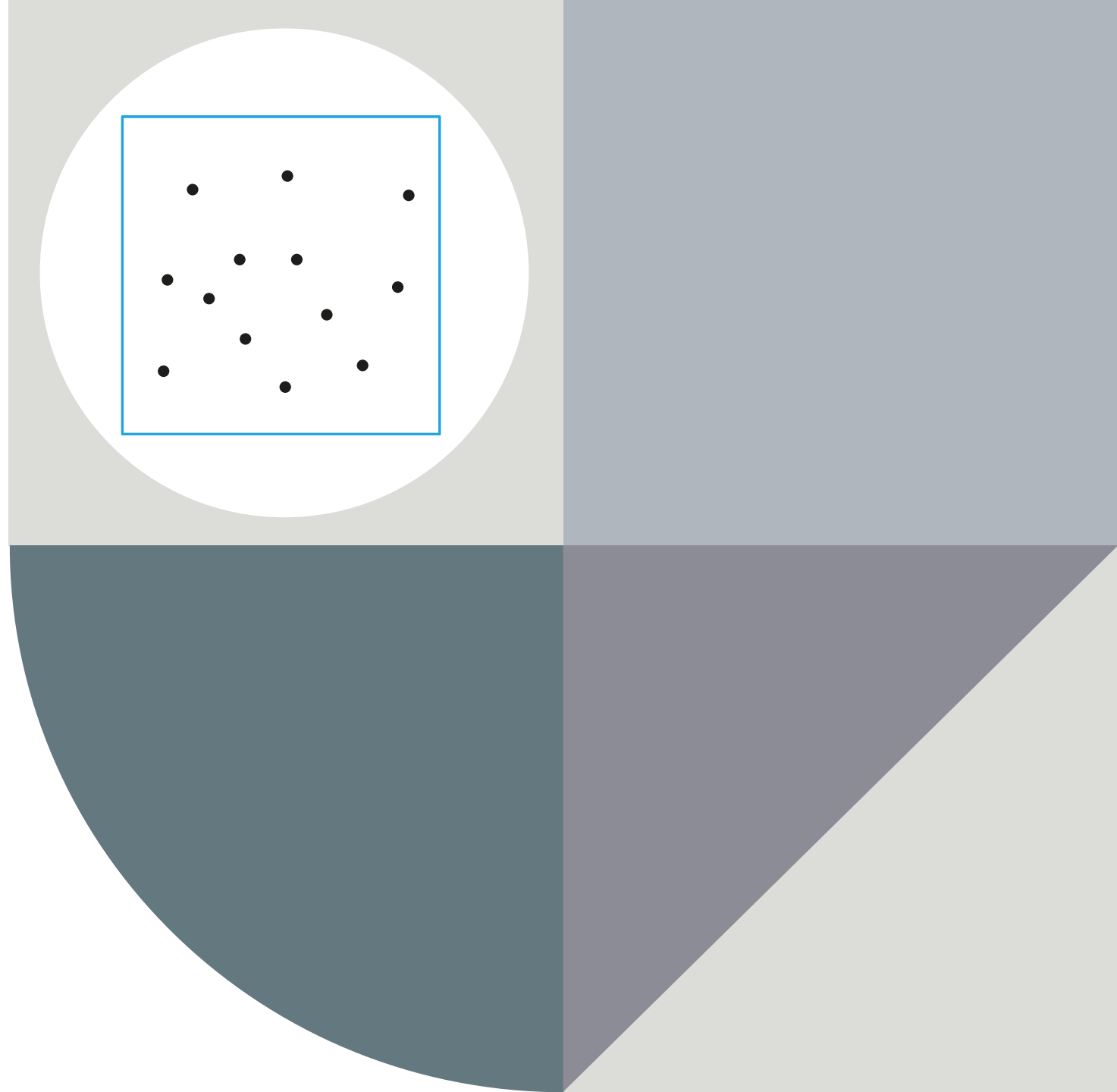

Visos projekta pasākumos tiks nodrošināta vides pieejamība cilvēkiem ar dažāda veida funkcionāliem traucējumiem, tai skaitā cilvēkiem ratiņkrēsls.

Vai šī ir informācija?

**Informācija ir savienojums
starp dažādiem objektiem,
parādībām un
priekšstatiem.
Eksperiments.**

Savienojot šos haotiskos punktus debessjumā, cilvēce ir ieguvusi spēju orientēties telpā un laikā. Neaptveramu daudzumu praktisku zināšanu un ne mazāku daudzumu leģendu. Astronomiju un astroloģiju.

Informācija un patiesība.

- Mūsu veidotie informācijas savienojumi ne vienmēr atspoguļos atbilstību realitātei. Tam, ko mēs dēvējam par patiesību. Tam, kā mēs uztveram apkārtējās parādības, ir tiešām neliela ietekme uz šīm parādībām. Toties nozīmīga ietekme uz cilvēku sabiedrību.

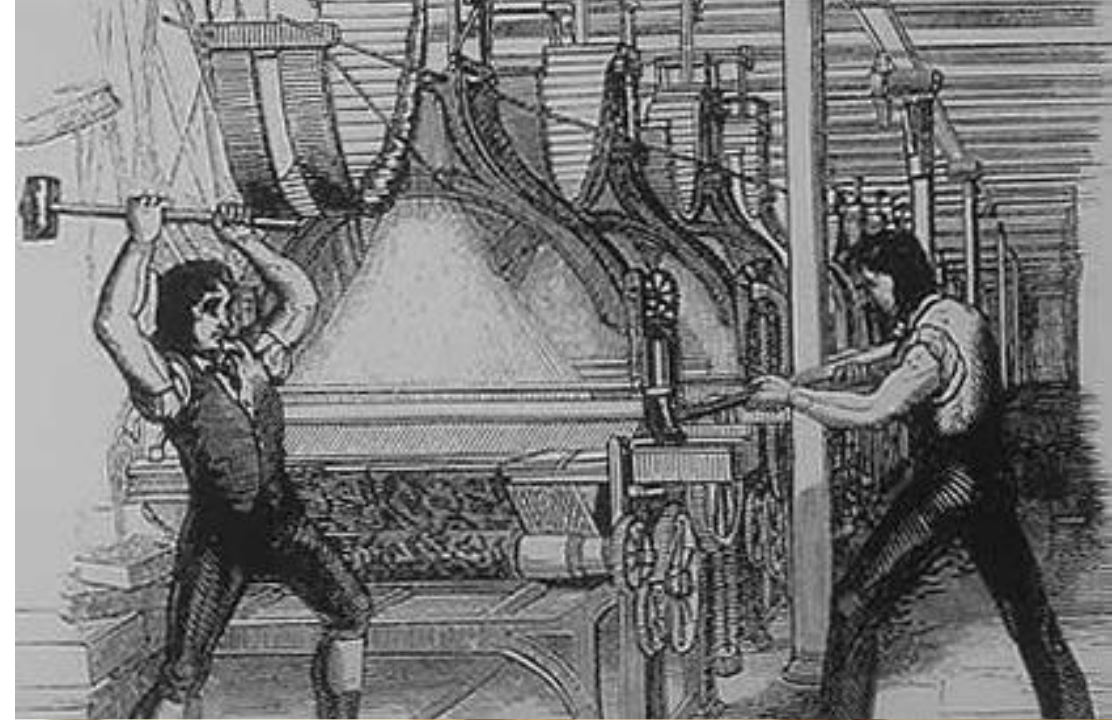

Informācijas nesēji veicina progresu.

- Ne vienmēr. Paradoksāli ir tas, ka raganu vajāšana Eiropā uzsākās vienlaikus ar drukas tehnikas ieviešanu. Un, lielā mērā, pateicoties šai tehnoloģijai, kas sniedza «Raganu vesera» autoram Heinriham Krāmeram iespējas savu sacerējumu publicēt un izplatīt. Tomēr par publikācijām sekojošo neprātu mēs nevainojam drukas mašīnu.

Informācijas nesēji ir vainojami pie dažādām nelaimēm.

- Ludīti – amatnieku kustība Lielbritānijā 18.-19.gs. Ludīti ražošanas iekārtas fiziski postīja, uzskatot, ka tās cilvēkiem atņems darbu un iznīcinās senās amatniecības tradīcijas.
- Nevar apgalvot, ka viņiem nebūtu bijusi daļa taisnības. Šai laika periodā strādājošo cilvēku dzīve jau bija kļuvusi daudz sliktāka nekā viduslaikos.

Informācijas laikmets ir pastāvējis vienmēr.

Informācijas daudzums nav saistīts ar patiesības vai vispārējā labuma daudzumu.

- Publicējam visu, ko vēlamies. Mums ir brīva valsts, demokrātija. Ja nu nekur citur, tad sociālajos tīklos varam izpausties pilnīgi brīvi.
- Tas ir mans viedoklis. Man ir tiesības darīt to publiskot.
- Kādēļ man tās visas muļķības jālasa? Es to nemaz negribu, bet met taču pretī!
- Tas bija rakstīts avīzē.
- Tas bija rakstīts grāmatā.
- Vai tiešām neviens tās ziņas nepārbauda?
- Varbūt mums tomēr ir vajadzīga cenzūra?
- Mums jau ir cenzūra.
- Sociālie tīkli ir iespēja uzzināt daudz jauna, iepazīties ar cilvēkiem, un izplatīt sev svarīgu informāciju.

**Jo operatīvāka un lielāku
sabiedrības daļu aptveroša ir
informācijas plūsma, jo lielāku
ietekmi tā rada.**

- Līdz datoru izgudrošanai 1947.gadā jebkurā komunikācijā ir iesaistīti vismaz divi cilvēki.
- 20.gs otrajā pusē parādās komunikācijas forma cilvēks – dators.
- 21.gs divdesmitajos gados strauji pieaug komunikācijas forma dators – dators. Cilvēkiem piedāvājot jau ģenerētu informāciju un pieņemtos lēmumus.

Viltus ziņas un krāpniecība

- Pieaugot informācijas izplatības plašumam un ātrumam, pieaug arī viltus ziņu un krāpniecības apjomi.
- Latvijā 2022. gadā reģistrēti 5354 krāpšanas gadījumi, izkrāpti 12 miljoni eiro, banku klientiem pašiem apstiprinot maksājumu.
- Mums zvana un raksta visdažādākajos saziņas kanālos. Visgrūtāk ir reaģēt uz telefona zvanu, jo tas pieprasa ātru reakciju.
- Epastā tiek sūtītas saites, kuras obligāti jāatver, norādes, kādas programmas nepieciešams lejupielādēt, lai atrisinātu krāpnieka norādīto problēmu.
- Šie veidi tiek nepārtraukti pilnveidoti un mainīti.

Kā reaģēt. Telefona saruna.

- Telefona sarunā Latvijā neviena valsts iestāde Jūs neuzrunās krievu valodā. Tāpat vairums uzņēmumu sarunu sāks valsts valodā. Šis ir pirmais signāls par iespējamo krāpnieka zvanu.
- Nemam vērā, ka telefonkrāpnieki līdz perfekcijai ir izstrādājuši sarunas scenārijus, manipulēšanas un psiholoģiskās iedarbības modeli. Personu izsekojuši, viņi izvēlēsies sarunai visnepiemērotāko laiku, kad tā vēlētos ātrāk tikt galā ar sarunu.
- Pie pirmajām aizdomām saruna ir jāpārtrauc! Apzināties, ka mēs neesam profesionāļi, un nevajadzētu nodoties kārdinājumam «padiskutēt» ar profesionālu krāpnieku. Vai šim nolūkam radītu algoritmu. Mēs vienmēr zaudēsim. Vienmēr.
- Ja zvanītājs ir it kā banka, par šo sarunu ir jāinformē konkrētā kredītiestāde. Ja zvanītājs ziņo par problēmām ar jūsu tuviniekiem, pārtrauciet sarunu un sazinieties ar minētajiem tuviniekiem.

Kā reaģēt. E-pasta vēstule, īsziņa, whatsapp ziņa.

- E-pasta vēstule. Vispirms pārbaudiet sūtītāja adresi. Latvijā visas valsts institūciju e-pasta adreses tiek sūtītas no domēna @gov.lv. Piemēram: vid@gov.lv ; km@gov.lv; sif@gov.lv. Ja sūtītājs ir konkrēts darbinieks, adrese satur šī darbinieka vārdu un uzvārdu: liga.berzina@cfla.gov.lv . Krāpniecisko e-pastu adreses var būt ļoti līdzīgas. Pārbaudām katru burtu un punktu!
- Nekad neatveram aizdomīgu vēstules pielikumu vai saiti! Valsts iestāžu sūtītās vēstules nepieprasa tūlītēju reakciju, šādi pieprasījumi ir raksturīgi krāpniekiem. Mums ir laiks apdomāties, vērsties pēc konsultācijas.
- Neatveram saites un pielikumus arī citos saziņas līdzekļos saņemtajās ziņās, pirms esam pārliecinājušies par to, kas ir sūtītājs.
- Nekad banka vai valsts iestāde neprasīs jums iesniegt savu personas kodu vai bankas konta pieejas datus.

**Jautājumi rada
problēmas.
Jautājumi rada
atbildes.**

Patiesība/ savienojuma veids.

Trenējam savus savienojumus. Paldies!